

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 46 0 P 110161 23 GŽ
Novi Travnik, 12.01.2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija Pezer-Alić Aide kao predsjednice vijeća, Kokić Edvina i Trifković Denisa kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice S.N. kćeri M. iz D.V. , ulica ... , zastupana po punomoćniku Dragun Ivici advokatu iz Bugojna, protiv tuženog „Brčko gas Osiguranje“ d.d. Brčko, ulica Banjalučka broj 8., zastupan po punomoćniku Amili Ganija Čelebić, advokatu iz Sarajeva, radi naknade štete, vrijednost spora 5.001,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljene protiv presude Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 P 110161 22 P od 23.03.2023. godine, u sjednici vijeća održane dana 12.01.2024. godine donio je sljedeću:

PRESUDU

Žalba tuženog se djelimično uvažava, te se preinačava presuda Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 P 110161 22 P od 23.03.2023. godine tako da se:

- obavezuje tuženi da tužiteljici na ime naknade nematerijalne štete u vidu pretrpljenih duševnih bolova radi umanjenja životne aktivnosti, umjesto iznosa od 1.500,00 KM, isplati iznos od 1.230,00 KM, odnosno da joj na ime naknade materijalne i nematerijalne štete, umjesto iznosa od 3.173,00 KM, isplati ukupno iznos od 2.903,00 KM,
- tuženi obavezuje da tužiteljici naknadi troškove parničnog postupka, umjesto iznosa od 982,00 KM, u iznosu od 382,00 KM,
- odbija, kao neosnovan, preostali dio zahtjeva tužiteljice za naknadu nematerijalne štete u vidu pretrpljenih duševnih bolova radi umanjenja životne aktivnosti u iznosu od 270,00 KM.

U preostalom dijelu žalba se odbija i presuda Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 P 110161 22 P od 23.03.2023. godine potvrđuje.

Obrazloženje

Pobijanom presudom tuženi je obavezan da tužiteljici na ime naknade materijalne štete isplati iznos od 303,00 KM, te naknade nematerijalne štete na ime pretrpljenih duševnih bolova zbog umanjenja životne aktivnosti iznos od 1.500,00 KM, na ime pretrpljenih fizičkih bolova iznos od 840,00 KM, na ime pretrpljenog straha iznos od 530,00 KM, što sve ukupno iznosi 3.173,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe pa do isplate, te da joj nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 982,00 KM, sve u roku od 30 dana.

Protiv ove presude žalbu je blagovremeno izjavio tuženi iz svih žalbenih razloga propisanih odredbom člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku, sa prijedlogom da ovaj sud uvaži žalbu i pobijanu presudu preinači tako da tužbeni zahtjev usvoji u iznosu od 2.903,00 KM, a zahtjev preko tog iznosa odbije, te da

preinači i odluku o troškovima postupka prema uspjehu stranaka u postupku. U bitnom navodi da je prvostepeni sud pogrešno postupio kada je primjenio Orijentacione kriterije Vrhovnog suda, a ne odredbe Zakona o obaveznim osiguranjima u FBiH, da je primjenom kriterija iz tog zakona tužiteljica imala pravo na naknadu nematerijalne štete u visini od 2.600,00 KM, odnosno umjesto dosuđenog iznosa od 1.500,00 KM na ime pretrpljenih duševnih bolova zbog umanjenja životne aktivnosti pripadao joj je iznos od 1.230,00 KM. Smatra da je prvostepeni sud propustio navesti i odredbe materijalnog propisa o zateznim kamatama, ali i da je i pogrešna odluka o troškovima postupka, jer prvostepeni sud nije uzeo u obzir uspjeh tuženog u postupku, budući da je neuspjeh tužiteljice ustvari uspjeh tuženog. Traži i naknadu troškova postupka u iznosu od 300,00 KM na ime sastava žalbe, kao i troškove sudskih taksi.

Tužiteljica nije dostavila odgovor na žalbu.

Nakon što je ispitao pobijanu presudu u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03, 73/05,19/06 i 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Predmet spora u postupku koji je vođen pred prvostepenim sudom bio je zahtjev tužiteljice za naknadu materijalne i nematerijalne štete nastale usljed saobraćajne nezgode, sa zakonskim zateznim kamatama i troškovima postupka.

Iz sadržaja spisa prvostepenog suda i dokaza provedenih tokom prvostepenog postupka proizlazi da se dana 28.02.2022. godine, u Bugojnu, dogodila saobraćajna nezgoda u kojoj je sudjelovao osiguranik tuženog (upravljaajući vozilom marke VW Bora) i vozilo pmv Laguna u kojem se tužiteljica nalazila kao suvozač. Dalje, proizlazi da tuženi nije osporavao odgovornost svog osiguranika, odnosno da je priznao osnov zahtjeva, ali je tokom postupka osporavao visinu zahtjeva. Nesporno je utvrđeno i da je tužiteljica pretrpjela fizičke povrede.

Iz sadržaja predmetne žalbe proizlazi da žalitelj djelimično pobija presudu, odnosno samo u odnosu na visinu dosuđene naknade nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove zbog umanjenja životne aktivnosti, kao i odluku o troškovima postupka. Dakle, tuženi presudu ne pobija u dijelu koji se odnosi na dosuđenu materijalnu štetu, te na dosuđenu nematerijalnu štetu u vidu pretrpljenih fizičkih bolova i pretrpljenog straha.

Žalbom se osnovano ukazuje na pogrešnu primjenu materijalnog prava, odnosno da je prvostepeni sud prilikom donošenja odluke o utvrđivanju visine nematerijalne štete morao primjeniti odredbe Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 57/20, 103/21), a ne Orijentacione kriterije Vrhovnog suda FBiH.

Naime, suprotno pravnom shvatanju prvostepenog suda Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju upravo i reguliše situacije kao u konkretnom slučaju, odnosno onda kada vlasnik vozila, u smislu odredbi članova 2., 5. i 22. tog zakona, zaključi ugovor o obaveznom osiguranju od odgovornosti za štete koje pričinu korištenjem tog vozila u saobraćaju, pa u saobraćaju i pričinu štetu drugim osobama.

Navedeni zakon, u odredbama članova od 29. do 44., reguliše način utvrđenja obaveza osiguravajućeg društva na naknadu materijalne i nematerijalne štete, te način utvrđenja visine iste, uslijed saobraćajne nezgode.

Iz provedenih materijalnih dokaza-medicinske dokumentacije proizlazi da je tužiteljica rođena dana 01.05.1968. godine, te je u vrijeme nezgode imala navršenih 53 godine, dok prema nalazu i mišljenju vještaka medicinske struke uslijed povreda predmetne saobraćajne nezgode tužiteljica je pretrpjela umanjene životne aktivnosti od 3 %.

Odredbom člana 40. stav 3. tačka a,3) pomenutog zakona propisano je da kada je riječ o umanjenu opće životne aktivnosti do 25% za svaki 1% umanjena opće životne aktivnosti kod lica od 35 do 55 godina života dosuđuje se naknada nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove zbog umanjena životne aktivnosti u iznosu do 410,00 KM.

Stoga se nadalje pravilno žalbom ukazuje da tužiteljici za ovaj vid štete, tj. za pretrpljene duševne bolove zbog umanjena životne aktivnosti u konkretnom slučaju pripada iznos od 1.230,00 KM (3 x 410,00 KM).

Ustavni sud BiH je u Odluci o dopustivosti i meritumu broj U-7/22 od 14.07.2022. godine utvrdio da su navedene odredbe predmetnog zakona u skladu sa u skladu sa članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i članom 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u vezi sa članom II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Slijedom iznesenog, pobijana presuda u ovom dijelu je preinačena, a zbog pogrešne primjene materijalnog prava, tako da je tuženi obavezan tužiteljici naknaditi nematerijalnu štetu za pretrpljene duševne bolove zbog umanjena životne aktivnosti u iznosu od 1.230,00 KM, umjesto iznosa od 1.500,00 KM, pa je preostali dio zahtjeva u visini od 270,00 KM tj. preko dosuđenog iznosa odbijen.

Žalitelj pravilno ukazuje da pobijana presuda ne sadrži ni normu materijalnog prava u pogledu zakonskih zatezних kamata, ali ovaj sud nalazi da takav propust prvostepenog suda nije od značaja za pravilnost pobijane odluke.

To iz razloga što prema ustaljenoj sudskoj praksi na dosuđeni iznos nematerijalne štete zakonske zatezne kamate teku počev od dana podnošenja tužbe u smislu člana 277. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", broj 29/78, 39/85 i 57/89, "Službeni list RBiH", broj 2/92 i 13/93, "Službene novine FBiH", broj 29/03 i 42/11).

Suprotno navedenom, ovaj sud nalazi da se žalbom neosnovano napada rješenje o troškovima prvostepenog postupka sadržano u pobijanoj presudi. To iz razloga što je tužiteljica imala povod za pokretanje predmetnog postupka, u postupku (računajući i djelimično odbijanje zahtjeva povodom žalbe) nije uspjela samo u razmjerno neznatnom dijelu.

Međutim, tuženi je u cijelosti uspio u postupku po pravnom lijeku, jer je žalba usvojena u odnosu na potraživanje glavnice, pa je i tuženi imao povoda da žalbu izjavi, tako da je trošak angažovanja punomoćnika za ovu radnju bio potreban. Obzirom na uspjeh po pravnom lijeku, to je tužiteljica temeljem člana 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku obavezana da naknadi troškove postupka po pravnom lijeku u iznosu od ukupno 600,00 KM koji se sastoje od angažovanja punomoćnika u iznosu od 300,00 KM, te troškove sudske taksi na žalbu u iznosu od 300,00 KM koje je tuženi platio po pozivu prvostepenog suda.

Stoga je sud preinačio i odluku o troškovima postupka na način da je obavezao tuženog da tužiteljici naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 382,00 KM, a koji iznos predstavlja razliku troškova parničnog postupka koje je prema odluci prvostepenog suda obavezan tuženi da naknadi tužiteljici, te troškova povodom pravnog lijeka koje je tužiteljica obavezna naknaditi tuženom.

Ostale žalbene navode ovaj sud je cijenio, ali nije našao da su od odlučnog značaja, pa ih nije dodatno obrazlagao iz razloga propisanih članom 231. Zakona o parničnom postupku.

Slijedom iznesenog odlučeno je kao u izreci presude temeljem odredbe člana 224. stav 1. tačka 5. i člana 229. tačka 4. Zakona o parničnom postupku.

Predsjednica vijeća
Aida Pezer-Alić